

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתְּנַא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיעֵ"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֻדָּשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

פְּרָשָׁת בְּרֵאשִׁית

מְבַאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֶּזֶזׁשׁ עִם פְּרוּשׁ מִל וְנַחֲמָד לְמַעַן יְרוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מְחוּלַק ל- תַתַּק"ס (960) קוֹנְטֵרְסִים

ל"ב כְּרֻכִים שֶׁל ל' חֻלְקִים

כֹּרֵךְ ב' - חֻלַּק י"ד

קוֹנְטֵרְס 44

מוֹפָץ לֵלֵא מִטְרוֹת רוּחַ כֻּלָּל - לְקִירוֹב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקוּן בֵּיהּ מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי

יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל לְסִיּוּם כֻּל סֵפֶר הַזֵּהָר בְּדִקּוֹת סְפוּרוֹת

"קוֹדֶשׁא בְּרִין הוּא אֹרִייתָא וְיִשְׂרָאֵל חַד הוּא"

יּוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֵּהָר הָעוֹלָמִי"

אֲדָר א' תִּשְׁעֵ"א ל"פ"ק - בַּעִיָּה"ק בֵּית שְׁמֹשׁ תּוֹכֵב"א

סֵפֶר
הַזֹּהָר
הַיּוֹמִי

חֶלְקוֹ

לִימוּד
זוֹהַר
הַיּוֹמִי

אֲדָר

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

6

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר
הַזֹּהָר
הַיּוֹמִי

חֶלְקָה

לִימוּד
זוֹהַר
הַיּוֹמִי

שְׁבַט

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

5

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר
הַזֹּהָר
הַיּוֹמִי

חֶלְקֵד

לִימוּד
זוֹהַר
הַיּוֹמִי

טֵבֶת

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

4

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר
הַזֹּהָר
הַיּוֹמִי

חֶלְקֵג

לִימוּד
זוֹהַר
הַיּוֹמִי

כֶּסֶלּוֹ

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

3

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר
הַזֹּהָר
הַיּוֹמִי

חֶלְקֵב

לִימוּד
זוֹהַר
הַיּוֹמִי

הַשָּׁן

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

2

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר
אוֹר
הַזֹּהָר
הַחֲדָשׁ

בוֹהַר

דָא
יִפְקֹז
מִן
גְּלוּתָא
בְּרַחֲמֵי

בּוֹ יִבְאֵר
גּוֹדֵל
הַחַיִּיב
לְלַמֵּד
וּלְלַמְדָּה
הַזֹּהָר
הַקִּדוּשׁ
שֶׁחַיִּבֵּר
הַתַּנּוּא
הַתַּלְמוּדִי
רַבֵּי
שִׁמְעוֹן
בְּרִי יִחְזִיא

מעלתה
סתריתה
קדושתה
סגולתה

חברה מזכי
הרבים העולמי

הַקְדָּמָה לְזוּהַר תַּתְק"ס חֲלָקִים - מִבְּצַע "יַחַד כָּל יִשְׂרָאֵל"

יִשְׂרָאֵל הַקְדוּשִׁים וְהַטְהוּרִים ה'מָה בְּלוּלִים כָּל שָׁשִׁים רְבּוּא נְשָׁמוֹת בְּתוֹךְ סֵפֶר הַזוּהַר"ק, בְּדַבְרָתָב רַבֵּינוּ הַקְדוֹשׁ הַרְמַח"ל זִי"ע בְּאַגְרוֹתָיו. וְלִכֵּן כָּל אֶחָד יִטְמִין עַצְמוֹ בְּסֵפֶר הַזוּהַר הַק' בְּמִיחָד בְּדוֹרְנוּ דְרָא בְּתַרְאָה וְדוֹר אַחֲרוֹן. וּבְזוּהַר (זוּהַר חֲלָק ג') דָּף קנ"ג: בְּרַעֲיָא מְהִימְנָא כְּתַב דְּהוּא "תִּיבַת נַח" שְׁמַצִּיל מִפְּנֵי הַמַּבּוּל הַנּוֹרָא. וְלִזוּהַ תַּתְקַן הַרְמַח"ל זִי"ע דִּיקְבְּצוּ אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל לְלַמּוֹד זוּהַר"ק וּבְזוּהַ יִתְבַּטְּלוּ כָּל הַגְּזֵרוֹת - וְיִצְמַחוּ הַיְשׁוּעוֹת בְּצִמְחַת קַרְן דְּדוֹד בְּמַהֲרָה. (וְעַיֵן בְּסֵפֶר זְכוּתָא דְרַשְׁבִּי).

כְּתַב בְּשַׁדִּי חֲמוּד (מַעֲרַכַת מ' סוּף בְּלָל קצ"ח) וז"ל: מִצְוָה שְׁעוֹשִׂים אוֹתָהּ הַרְבֵּה בְּנֵי אָדָם בְּשִׁתְפוּת, כָּל אֶחָד נוֹטֵל שְׂכָר כְּאִילוּ עֲשָׂאָה כּוֹלָה לְבָדוּ, וּמִטַּעַם זֶה נוֹהֲגִים כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת חִבּוּרַת ש"ס וּמְחַלְקִים הַש"ס בֵּין כְּמָה בְּנֵי אָדָם, שְׁכָל אֶחָד לֹקַח מִסְכַּת אַחַת, וְעוֹשִׂים סִיּוּם פְּעַם אַחַת בְּשָׁנָה, וְכֵן חִבּוּרוֹת שְׁחַלְקוּ בִּינֵיהֶם לְלַמּוֹד סֵדֶר מִשְׁנִיּוֹת, וְשׁוֹרַת הַדִּין נוֹתֵנַת שִׁטּוֹל כָּל אֶחָד וְאֶחָד שְׂכָר כְּאִילוּ לַמּוֹד הַש"ס כּוֹלוּ, עַב"ל. - שְׁמַחַת סִיּוּם סֵפֶר הַזוּהַר: הַרְבֵּי רַבִּי בְּרוּךְ נֶכַד הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זִיע"א, נִהַג בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה בַּיּוֹם ל"ג בְּעִמּוֹר לַעֲשׂוֹת סִיּוּם סִפְרֵי הַזוּהַר הַקְדוֹשׁ, וְאַחַר הַסִּיּוּם לִקַּח הַסֵּפֶר הַזוּהַר בְּיַדִּי קָדְשׁוֹ וְרָקַד כְּמָה שְׁעוֹת, וְאַחֲרֵי רְקוּדֵי דְקָדְשָׁה מִשְׁמַחַת הַיּוֹם וּמִשְׁמַחַת הַתּוֹרָה נִשְׁקַבְּ בְּפִי קָדְשׁוֹ אֶת סֵפֶר הַזוּהַר וְאָמַר בְּזוּהַ הַלְשׁוֹן, "אֵיךְ קָעַן דִּיךְ, אֲוֹן דּוּ קַעֲנִסְט מִיךְ" וּפִירוּשׁ: אֲנִי מִפִּיר אוֹתָךְ, וְאַתָּה מִפִּיר אוֹתִי. (טַעֲמֵי הַמְנַהֲגִים).

קְרִיאַת גְּדוּלֵי יְרוּשָׁלַיִם בְּשֵׁנַת תַּרפ"א: מַעֲלַת לַמּוֹד הַזוּהַר הַקְדוֹשׁ אֲשֶׁר הוּא מְבַטֵּל כָּל מִינֵי פְרַעֲנִיּוֹת וּגְזֵרוֹת קְשׁוֹת וְרַעוֹת וּמוֹתָנָא וְחִרְבָּא וּבְזוּהַ מַעֲלָמָא... לְשַׁקְדַּ עַל לַמּוֹד הַזוּהַר לְגַמֵּר בְּאַרְץ וּבְחוּצָהּ לְאַרְץ אֶלֶף סִיּוּמִים... וּבְרוּר כִּי גַם אֲנִשֵׁי חוּץ לְאַרְץ יַעֲלֶה הַלַּמּוֹד שְׁלָהֶם עִם אֲנִשֵׁי עִיר הַקְדוֹשׁ בְּמִסְלַת בֵּית קָדְשׁ הַקְדוּשִׁים בְּסוּד כָּל יִשְׂרָאֵל עַרְבִים זֶה בְּזוּהַ, וְנִכְנַס לְשָׁנָה חֲדָשָׁה שְׁנַת גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה בְּרַחֲמִים עַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ... סִיּוּם זוּהַר לְעַלּוּי מִזֵּל עִם יִשְׂרָאֵל וּלְבַטֵּל כָּל הַצָּרִים אוֹתָם עֲלִיּוֹנִים וְתַחַתּוֹנִים, וְיִפֵּר עֲצַת אוּיְבֵינוּ וְיִקְלַקֵּל מַחֲשָׁבוֹתָם וְלֹא תַעֲשִׂינָה יְדֵיהֶם תּוֹשִׁיָה, וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֵּן לְבִטָּח וְנִרְאָה בְּנַחֲמַת צִיּוֹן, וּבְמַהֲרָה יִתְקַיֵּים וְיִקְרָאתָם דְּרוּר בְּאַרְץ אֲבִיךָ.

הַלּוּמְדִים בְּחִבּוּרָה - כָּל אֶחָד כְּמָה דְקוֹת וּמִשְׁתַּתְּפִים וּמִתְאַחֲדִים בְּרִצּוֹנָם, עוֹלָה לָהֶם לְכוֹלֵם שְׁלַמְדוּ כָּל הַזוּהַר"ק, וְכַף נוֹכַל בְּשִׁבְעַ דְקוֹת לַעֲשׂוֹת סִיּוּמֵי זוּהַר לְאַלְפִים, וְיִתְקַיֵּים בְּנוּ דְבְרֵי הַנְּבִיאִי יִשְׁעִיָה (פֶּרֶק ס' כ"ב) "הַקְטֵן יִהְיֶה לְאַלְף" שְׁאִפִּילוּ בְּדוֹרְנוּ הַנְּמוּךְ - יוֹכַל לְהַחֲשֵׁב לְשֵׁר הָאֶלֶף, שְׁסִים כָּל הַזוּהַר"ק, וּבְפִלְאָ יוֹעֵץ (עַרְף רַבִּים) כְּתַב: וּכְמָה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת לְתוֹרָה דְרַבִּים וְתַפְלָה דְרַבִּים וְכָל מִצְוָה הַנְּעִשִׂית בְּרַבִּים, הִנֵּה כִּי בֵן רַאוּי לְכָל אָדָם לְהַתְחַבֵּר עִם יִרְאֵי ה' וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ וְלִקְיִים מְאָמֵר דְּדוֹד הַמְּלַךְ ע"ה (תְּהִלִּים קי"ט ס"ג) "חֲבֵר אֲנִי לְכָל אֲשֶׁר יִרְאוּךְ". עַב"ל.

עַל סִיּוּם "כָּל סֵפֶר הַזוּהַר" בְּגִירְסָא מְצִינוּ מְנַהֵג יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת אֲזוּ סַעֲדַת מִצְוָה וּלְפִטּוֹר בְּכוּרִים מִתַּעֲנִית בְּעַרְב פֶּסַח. (סֵפֶר דְרָף אר"ץ מְנַהֲגֵי יְהוּדֵי אֲרַם צוּבָה חֲלָק א' עַמּוּד כ"ז). (וְעַיֵן בְּשׁו"ת פְּרַחֵי כְּהוּנָה חֲלָק אר"ח ס' י"ג)... וּמִמִּילָא כָּל שְׁכָן בְּלַמּוֹד הַזוּהַר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מכדילים בינינו לביניך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח ניחוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד בן"י בוא"ו בן"י ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) פי הית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזוהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואת...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

ספר

הזוהר

היומי

חלק יב

לימוד

זוהר

היומי

אלול

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

12

חברה מזכי
הרבים העולמי

ספר

הזוהר

היומי

חלק יא

לימוד

זוהר

היומי

אב

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

11

חברה מזכי
הרבים העולמי

ספר

הזוהר

היומי

חלק י

לימוד

זוהר

היומי

תמוז

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

10

חברה מזכי
הרבים העולמי

ספר

הזוהר

היומי

חלק ט

לימוד

זוהר

היומי

סיון

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

9

חברה מזכי
הרבים העולמי

ספר

הזוהר

היומי

חלק ח

לימוד

זוהר

היומי

אייר

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

8

חברה מזכי
הרבים העולמי

ספר

הזוהר

היומי

חלק ז

לימוד

זוהר

היומי

ניסן

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

7

חברה מזכי
הרבים העולמי

כלם להיות שולטים על הארץ. ואת כל נפש החיה הרמשת - אלה הם ישראל שהם נפש ודאי של אותה חיה, ונקראים גוי אחד בארץ. אשר שרצו המים למיניהם - שהם משתדלים בתורה. ואת כל עוף כנף למינהו - אלה הצדיקים שבהם, ולכן הם נפש חיה. דבר אחר, ואת כל עוף כנף - כמו שנאמר, אלה הם שְׁלוּחֵי הָעוֹלָם.

אמר רבי אבא, נפש חיה שהם [הם] ישראל, משום שהם בני הקדוש ברוך הוא (ר"א בגימ' לקדוש- ברוך הוא) ונשמות הקדושות שלהם באות ממנו. נפשות שאר העמים עובדי עכו"ם מאיזה מקום הם? אמר רבי אלעזר, מאותם צדרי השמאל שטמאים אותם יש להם נשמות, ולכן כלם טמאים ומטמאים מי שקרב עמם.

ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה וגו' - כל שאר החיות האחרות כל אחת ואחת כפי מינה. ואמר רבי אלעזר, זה מסייע למה שאמרנו שגפוש חיה אלו ישראל, שהם נפש חיה קדושה עליונה. בהמה ורמש וחייתו ארץ - אלו שאר העמים עובדי עבודה זרה שאינם נפש חיה, אלא (ר"א עולה) כמו שאמרנו. השלמה מההשממות (סימן כח)

ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע - כנגד הדרגה של בינה שנקראת אלהים. שפיון שהאם העליונה ראתה אותם שלמים, נתנה להם תפנוקים מלמעלה להתקיים בעולם.

בא ראה, לאדם הראשון נתן הקדוש ברוך הוא כל עשב זרע זרע, ולא נתן לו רשות לאכל בהמות ועופות השמים, משום שגלויו לפניו שהיה עתיד

אתפריאו בלהו למהוי שליטאן על ארעא. ואת כל נפש החיה הרמשת אלין אנון ישראל דאנון (דף מז ע"ב) נפש ודאי דהוא חיה ואקרוין גוי אחד בארץ. אשר שרצו המים למיניהם דאנון משתדלין באורייתא. ואת כל עוף כנף למינהו אלין צדיקייא דבהון ובגין כך אנון נפש חיה. דבר אחר ואת כל עוף כנף פדקא אתמר אלין אנון שְׁלוּחֵי עֲלָמָא.

אמר רבי אבא נפש חיה דאנון (ר"א אנון) ישראל, בגין דאנון בני דקדשא בריה הוא (ר"א בגין לקדשא בריה הוא) ונשמתהון קדישין מניה אתיין. נפשאן דשאר עמדי עבודת פוכבים ומזלות מאן אתר הוא. אמר רבי אלעזר מאנון סטרי שמאלא דמסאבי לון אית לון נשמתין. ובגין כך בלהו מסאבין, ומסאבין למאן דקרב בהדייהו:

ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה וגו' בלהון שאר חיוון אתרנין כל חד וחד כפום זיניה, ואמר רבי אלעזר האי מסייע למה דאמרן נפש חיה אלין ישראל דאנון נפש חיה קדישא עלאה. בהמה ורמש וחייתו ארץ אלין שאר עמדי עבודת פוכבים ומזלות דלאו אנון נפש חיה אלא (ר"א עולה) פדקאמרן:

השלמה מההשממות (סימן כח)

ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע לקבל דרגא דבינ"ה דאקרי אלהים דכיון דאימא עלאה חמאת לון שלמין יהיב לון תפנוקין מלעילא לאתקיימא בעלמא.

הא חזי, אדם קדמא קדשא בריה הוא יהב ליה כל עשב זרע זרע ולא יהב ליה רשו למיכל בעירי ועופי שמיא, בגין דגלי

להתפתות באותו נחש שהוא
(בראשית ג) ערום מכל חית השדה.
אמר הקדוש ברוך הוא, ארחיק
אותו ממנו, ולא יהיה לו עסק
עמו ולא עם הבהמות ולא עם
העופות, משום שהקדוש ברוך
הוא הרים לאדם מכשול מלפניו
אולי יתקיים בעולם.

אברך כשכא נח, שנקרא צדיק,
מה כתוב בו? (בראשית ח) ויבן נח
מזבח לה'. הרי פרשנו אותו
המזבח שבו הקריב אדם
הראשון. ומה הטעם ויבן?
משום שרשעי העולם עשו בה
פגם, בא נח והקריב אותו מזבח
לבעלה. זהו שכתוב ויעל עלת
במזבח חסר. כשראה הקדוש
ברוך הוא שנקרב אותו מזבח
והקריב אותם בהמות טהורות,
נתן לו רשות לאכל כל הבהמות,
מה הטעם? משום שהוא החזיק
באותו ברית עץ החיים וקרב
אותו לעץ הדעת, ועשה יחיד
כבראשונה, אלא שאחר כך
התפתה שרצה לבדק את אותו
החטא ולא לדבק בו, אפלו כך
לא נצל ממנו והציב אותו כרם.

בא ראה, אדם שעתיד להתפתות
באילנות, לא נתן לא אילנות
והרחיק אותם ממנו, שהרי לא
הזכירם, אלא שעשה את עצמו
חל, ונטע אותו כרם שנקרא בית
ישראל. בתחלה נשלם בו וכסה
עליו נצל [ונצל] בו. וזו היא בית
ישראל? זו תבה שנקראת ארון
הברית. ועכשו שרצה לבדק
מה כתוב? (בראשית ט) וישת מן
היין, כמו שנאמר ותקח מפיו.
אמר כך ויתגל בתוך אהלה, גלה
אותה פרצה כבראשונה בתוך
משכנו לפני ולפנים. ואם לא
אותו מזבח שהגן עליו משום
שנדבק בו בתחלה, היה נתפס

קמיה דהוא זמין לאתפתאה בההוא נחש
דאיהו ערום מפל חית השדה אמר הקדוש
ברוך הוא ארחקיניה מניה ולא יהא ליה עסק
ביה ולא בכעירי ולא בעופי בגין דקודשא
ברוך הוא ארים ליה לבר נש מכשול מקמיה,
מאים יתקיים בעלמא.

אברך פד אתא נח דאקרי צדיק מה כתיב ביה
(בראשית ח) ויבן נח מזבח ליי והא
אויקמנא ההוא מזבח דאקריב ביה אדם
הראשון. ומאי טעמא ויבן בגין דחייבי
עלמא עבדי בה פגימו. אתא נח וקריב ההוא
מזבח בבעלה הדא הוא דכתיב ויעל עלת
במזבח חסר, פד חמא קדשא ברוך הוא
דאתקריב ההוא מזבח וקריב הנהו בעירי
דכיי יתב ליה רשו למיכל פלהו בעירי. מאי
טעמא, בגין דאתקיף בההוא ברית עץ
החיים, וקריב ליה בעץ הדעת ועבד יחודא
בקדמיתא אלא דלבתר אתפתא דבעא למבדק
בההוא חובה ולא לאתדבק ביה ואפילו הכי
לא אשתזיב מניה ונציב ההוא כרמא.

הא חזי, אדם דזמין לאתפתאה באילני לא
יתב ליה אילני וארחקינהו מניה דהא
לא אדפר לון אלא דאיהו עבד גרמיה חול
ונציב ההוא כרמא דאקרי בית ישראל.
בקדמיתא אשתלים ביה וחפיא עליה (ואשתזיב)
אשתזיב בה. ומאן איהי בית ישראל דא
תיבה דאקרי ארון הברית. והשתא כד בעא
למבדק, מה כתיב (בראשית ט) וישת מן היין,
כמה דאת אמר, ותקח מפיו. לבתר ויתגל
בתוך אהלה. גלי ההוא פרצה בקדמיתא כגו
משפניה כגו לגו. ואי לאו ההוא מדבחא
דאגינת עליה משום דאתדבק בה בקדמיתא

הוּהוּ נִתְפַס מִיָּד. וְעַם כָּל דָּא כַד לֹא עֲבַד לִיהּ
אַלְא לְמַבְדַּק, פְּסִי עָלֵיהּ אֹרִייתָא וְלֹא
פְּרַסְמִיהּ כְּמַה דְּפְרַסַם לְאַדָּם. וְהֵהוּא מְדַבְחָא
הוּא כְּפַרְה עָלֵיהּ.

מִיָּד. וְעַם כָּל זֶה, כְּשֵׁלֵא עֲשֵׂה
אוֹתוֹ רַק לְבַדְק, כְּפִסְתָּה עָלָיו
הַתּוֹרָה וְלֹא פְרַסְמָהּ אוֹתוֹ כְּמוֹ
שֶׁפְּרַסַם אֶת הָאָדָם, וְאוֹתוֹ מְזַבַּח
כְּפַרְה עָלָיו.

הָא חֲזִי, מְזַבַּח שֶׁל בֵּית עוֹלָמִים הוּא תְּלַתִּין
וּתְרִין עַל תְּלַתִּין וּתְרִין אָמָה (וְהִיא) הִיא
רְמִיזָא בְּתִרִין וּתְלַתִּין נְתִיבוֹת פְּלִיאֹת חֲכָמָה.
דְּהָא חֲכָמָה תַּתְּאָה אַקְרִי, עָלֵהּ אָמָה וּפְנֵס
אָמָה, זֶהוּ יִסוּ"ד לְקַבֵּל (צִדִּיק) צַד"ק דְּלַעֲלִילָא
דְּהָא כְּגוֹנוֹנָא דְכוּלְהוּ דְרַגִּין אִית בֵּהּ וְכַלְהוּ
אֲתַחֲזִינן בֵּהּ דְּהָא מְרָאָה אַקְרִי.

בֵּא רָאָה, מְזַבַּח שֶׁל בֵּית עוֹלָמִים
הִיָּה שְׁלֵשִׁים וּשְׁתַּיִם עַל שְׁלֵשִׁים
וּשְׁתַּיִם אָמָה, וְהִיא רְמוּזָה
בְּשֵׁלֵשִׁים וּשְׁנַיִם נְתִיבוֹת פְּלִיאֹת
חֲכָמָה, שְׁהַרִי חֲכָמָה תַּחְתּוֹנָה
נִקְרָאת. עָלֵהּ אָמָה וְכִנְס אָמָה -
זֶהוּ יִסוּד, כְּנַגְד [צִדִּיק] צַדִּיק
שְׁלַמְעֵלָה, שְׁהַרִי כְּמוֹ שֵׁישׁ בֵּהּ
אֶת כָּל הַדְּרָגוֹת וְכֻלָּם נִרְאִים בֵּהּ,
שְׁהַרִי נִקְרָאת מְרָאָה.

עָלֵהּ חֲמֵשׁ וּפְנֵס אָמָה, זֶהוּ סוּבָב לְקַבֵּל
הֵהוּא דְרַגָּא דְאֲתַדְבַּק בֵּהּ דְּאִיהוּ סוּבָב
לְהֵהוּא מְזַבַּח הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב)
וַיִּמְיֵנו תַּחֲבַקְנִי דְּהָא מִיִּסוּ"ד עַד הֵהוּא דְרַגָּא
חֲמֵשָׁה דְרַגִּין אֵינּוּן.

עָלֵהּ חֲמֵשׁ וְכִנְס אָמָה - זֶהוּ
סוּבָב, כְּנַגְד אוֹתָהּ דְרַגָּה שְׁנַדְבַּק
בֵּהּ, שְׁהִיא סוּבַבְתָּ אֶת אוֹתוֹ
הַמְזַבַּח. זֶהוּ שְׁכַתּוּב (שִׁיר) וַיִּמְיֵנו
תַּחֲבַקְנִי, שְׁהַרִי מִיִּסוּד עַד אוֹתָהּ
דְרַגָּה חֲמֵשׁ דְרַגוֹת הֵן.

עָלֵהּ שְׁלֹשׁ וּפְנֵס אָמָה, אֵלוּ קְרַנּוֹת לְקַבֵּל
אֵינּוּן תְּלַתָּא דְרַגִּין דְּאֲתִינן לָהּ מִנְיִיְהוּ
תְּקִיפוֹ עֲלָאָה וּשְׁפַע. וּבִגִּין כְּףֵי דוֹד שְׁנַמְשַׁח
בְּקַרְנֵי נַמְשָׁכָה מְלֻכוֹתוֹ בְּגִין דְּאִיהוּ בְּאֵינּוּן
קְרַנּוֹת הַמְזַבַּח תְּקִיפוֹ דְּמַדְבְּחָא עֲלָאָה.

עָלֵהּ שְׁלֹשׁ וְכִנְס אָמָה - אֵלוּ
קְרַנּוֹת, כְּנַגְד אוֹתָן שְׁלֹשׁ דְרַגוֹת
שְׂרָאוֹ לָהּ מִהֵם הַתְּקַף הַעֲלִינן
וּשְׁפַע, וּמִשּׁוּם כְּףֵי דוֹד שְׁנַמְשַׁח
בְּקַרְנֵי נַמְשָׁכָה מְלֻכוֹתוֹ, מִשּׁוּם
שְׁהוּא בְּאוֹתָן קְרַנּוֹת הַמְזַבַּח,
תְּקַף הַמְזַבַּח הַעֲלִינן.

הָא חֲזִי, אַרְבַּע קְרַנּוֹת, אָמָה עַל אָמָה אִית
בֵּיהּ בְּמְזַבַּח, בְּגִין דְּאִיהוּ כְּסֵא דְוֹד יוֹם
רְבִיעָאִי לְתַת לָהּ שְׁפַע מְאִינּוּן שְׁלֹשׁ אַמּוֹת
לְאֵינּוּן אַרְבַּע קְרַנּוֹת. וְכַד הוּוּ מְקַרִּיבִין פְּהִינִי
מִסְטְרָא דְחֶסֶ"ד עֲלַת הַתְּמִיד לְגַבֵּי מְזַבַּח הוּוּ
מְקַרִּיבִין לִיהּ הֵהוּא אַתְרָא דְאַקְרִי מְזַבַּח. וְכַד
הוּוּ עַבְדִּין מְתַנּוֹת מְדַמָּא דְעוֹלָה הוּוּ סְלַקִּין
וְהוּוּ אֲזִלִּין בְּהֵהוּא סוּבָב דְּאִיהוּ דְרַגָּא דִּידְהוּ
וְחַלְקִיָּה דְאַבּוּהוּן דִּינְהִבִין שְׁתֵּי מְתַנּוֹת שְׁהֵן
אַרְבַּע לְקַבֵּל הֵהוּא אַתְרָא דְאַקְרִי עוֹלָה.

בֵּא רָאָה, אַרְבַּע קְרַנּוֹת אָמָה עַל
אָמָה יֵשׁ בְּמְזַבַּח, מִשּׁוּם שְׁהִיא
כְּסֵא דְוֹד, יוֹם הַרְבִּיעִי לְתַת לָהּ
שְׁפַע מְאוֹתָן שְׁלֹשׁ אַמּוֹת לְאוֹתָן
אַרְבַּע קְרַנּוֹת. וּכְשֶׁהִיוּ מְקַרִּיבִים
הַכְּהֵנִים מִהַצַּד שֶׁל חֶסֶד עוֹלַת
הַתְּמִיד אֲצֵל הַמְזַבַּח, הִיוּ
מְקַרִּיבִים אוֹתוֹ לְאוֹתוֹ הַמְקוֹם
שְׁנַקְרָא מְזַבַּח (מְלֻכּוֹת). וּכְשֶׁהִיוּ
עוֹשִׂים מְתַנּוֹת מִדְּם הַעוֹלָה, הִיוּ
עוֹלִים וְהִיוּ הוֹלְכִים בְּאוֹתוֹ
הַסּוּבָב שְׁהוּא הַדְּרַגָּה שְׁלֵהֶם
וְחַלְקֵי אֲבִיהֶם, וְנוֹתְנִים שְׁתֵּי
מְתַנּוֹת שְׁהֵן אַרְבַּע כְּנַגְד אוֹתוֹ
מְקוֹם שְׁנַקְרָא עוֹלָה.

וְלְקַבֵּל שְׁתֵּי מְתַנּוֹת דְּהֵהוּא בּוּכְרָא דְנִטְוִיל
וְכַנְגְד שְׁתֵּי מְתַנּוֹת שֶׁל אוֹתוֹ כְּכוֹר שְׁנוּטֵל שְׁנֵי חֲלָקִים. זֶהוּ שְׁכַתּוּב (בְּרַאשִׁית כח) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יֵשֵׁב

מְקוֹם שְׁתֵּי מְתַנּוֹת שֶׁל אוֹתוֹ כְּכוֹר שְׁנוּטֵל שְׁנֵי חֲלָקִים. זֶהוּ שְׁכַתּוּב (בְּרַאשִׁית כח) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יֵשֵׁב

תָּרִין חוֹלְקִין הָדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית כה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֶהְלִים רַחֲמֵי וְדִינָא וְנָסִיב הֵהוּא צְדִיק תָּרִין חוֹלְקִין דִּינִיה הָדָא הוּא דְכְתִיב (דברי הימים א ה) נִתְּנָה בְּכַרְתּוֹ לְבָנֵי יוֹסֵף, וּשְׁנֵי חֲלָקִים וּתְרִין חוֹלְקִין דְּאָבוּי וְנָסִיב פְּלֵא הָאִי כ"ל וְאֲמַלִּי לְהֵהוּא אֲתָרָא דְאֶקְרִי יָם. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם.

הָאִי מְזַבַּח הָעוֹלָה הָיָה גְבוּיָה, הָא (הא) תִּשְׁעֵ אֲמוֹת לְקַבֵּל תִּשְׁעָה דְרָגִין דְּאִיפָא עַד צְדִיק תִּשְׁעָאָה דְכוּלָּא טוֹב וְדָאִי. וְאִיהוּ כְּבֻנְן אוּצָר רַחְבָּה מִלְמַטָּה וּקְצָרָה מִלְמַעְלָה הָדָא הוּא דְכְתִיב וַיִּבֶן יְיָ אֱלֹהִים אֶת הַצִּלְע אֲשֶׁר לָקַח מִן הָאָדָם לְאִשָּׁה. וְהָאִי מְזַבַּח עֲלֵאָה הִיא אֲשֶׁתוֹ דְּאָדָם דְּלַעֲיֵלָא וּבְגִין כְּףֵי אֶקְרִי מְזַבַּח הָעוֹלָה כְּמָה דְאֵת אָמַר (יהושע ג) אַרְוֹן הַבְּרִית וְדָא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְאֶקְרִי מְזַבַּח מְאִי טַעֲמָא אֶקְרִי הַכִּי בְּגִין דְכַד בְּנֵי עֲלָמָא לֹא מְכַשְׁרֵן עוֹבְדֵייהוּ אִיהִי דְבַחָא לֹון הָדָא הוּא דְכְתִיב (ויקרא כ"ו) וְהִפְתִּי אֶתְכֶם אֶף אָנִי. דְהָא כָּל מְאִנֵּי קְרָבָא דְמִלְפָּא בִּידֵיה אֲתַמְסְרוּ הָדָא הוּא דְכְתִיב (שיר השירים ג) הִנֵּה מִטְּתוֹ שְׁלִשְׁלֹמָה שְׁשִׁים גְבוּרִים סָבִיב לָהּ. וּבְגִין כְּףֵי אוּרֵייתָא שְׁלִימְתָא קְדָשָׁא בְרִיף הוּא יְהִבָּה לֹון לְיִשְׂרָאֵל לְמִזְבְּי בְּהַ לְחַיִּי עֲלָמָא לְאִשְׁתִּזְבָּא מְדִינוּי דְהֵהוּא מְזַבַּח. מָה דְלִית רִשׁוֹ לְגַבְרָא אֲתָרָא לְקְרָבָא לְגַבְּהָ.

וְכִי תִימָא הָא חֲמִינָא מִשָּׁה קָרִיב לְגַבְּהָ שְׁבַעַה יוֹמִין בְּקַדְמִיתָא, תָּא חֲזִי כְתִיב (שיר השירים ב) שְׁמָאלוֹ תַחַת לְרַאשֵׁי וַיִּמִּינוּ תַחְבֻּקְנִי. הָאִי קְרָא עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֲתַמְרָ פַּד אִיהִי שְׁרִיָּא בְּאַרְעָא קְדִישָׁא בְּכָל אֵינוֹן שְׁבַעַה יוֹמִין פְּלָהוּ בְשְׁלִימוֹ הָדָא הוּא דְכְתִיב (ויקרא ח) שְׁבַעַת יָמִים יִמְלֵא אֶת יַדְכֶם

אֶהְלִים, רַחֲמִים וְדִין, וְלָקַח אוֹתוֹ צְדִיק שְׁנֵי חֲלָקִים שְׁלוֹ. זְהוּ שְׁכַתוֹב (דברי הימים-א ה) נִתְּנָה בְּכַרְתּוֹ לְבָנֵי יוֹסֵף, וּשְׁנֵי חֲלָקִים שֶׁל אָבִיו, וְלָקַחְהּ הַכֵּל כֵּל הַזֹּאת, וּמְמַלָּא אוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנִקְרָא יָם. זְהוּ שְׁכַתוֹב (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם.

זֶה מְזַבַּח הָעוֹלָה הִיָּה אֲצִלוֹ. תִּשְׁעֵ אֲמוֹת הֵלְלוּ כְּנֶגֶד תִּשְׁעֵ דְרָגוֹת שְׁיֵשׁ עַד הַצְדִּיק הַתִּשְׁעִי שֶׁל הַכֵּל, טוֹב וְדָאִי, וְהָאִי כְּבֻנְן אוּצָר, רַחְבָּה מִלְמַטָּה וּקְצָרָה מִלְמַעְלָה. זְהוּ שְׁכַתוֹב (בראשית א) וַיִּבֶן ה' אֱלֹהִים אֶת הַצִּלְע אֲשֶׁר לָקַח מִן הָאָדָם לְאִשָּׁה. וְהַמְזַבַּח הַצִּלְיוֹן הִיָּה הוּא אֲשֶׁתוֹ שֶׁל אָדָם שְׁלִמְעָלָה, וְלָכֵן נִקְרָא מְזַבַּח הָעוֹלָה, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (יהושע א) אַרְוֹן הַבְּרִית, וְזוֹ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְנִקְרָאת מְזַבַּח. מָה הַטַּעַם נִקְרָאת כְּףֵי? מִשׁוֹם שְׁכַתוֹב בְּנֵי הָעוֹלָם אֵין מַעֲשִׂיהֶם כְּשֵׁרִים, הִיא זוֹכַחַת אוֹתָם. זְהוּ שְׁכַתוֹב (ויקרא כו) וְהִפְתִּי אֶתְכֶם אֶף [גַּם] אָנִי, שְׁהִרִי כָּל כְּלֵי הַקְּרָב שֶׁל הַמֶּלֶךְ נִמְסְרוּ בְּיָדָהּ. זְהוּ שְׁכַתוֹב (שיר א) הִנֵּה מִטְּתוֹ שְׁלִשְׁלֹמָה שְׁשִׁים גְבוּרִים סָבִיב לָהּ. וְלָכֵן הַקְּדוּשָׁה בְּרוּף הוּא נִתֵּן לְיִשְׂרָאֵל תּוֹרָה שְׁלִמָּה לְזוֹכוֹת בְּהַ לְחַיִּי עוֹלָם וְלַהֲנַצֵּל מִדִּין אוֹתוֹ הַמְזַבַּח, מָה שְׁאִין רְשׁוֹת לְאִישׁ אַחַר לְקָרֵב אֵלֶיהָ.

וְאִם תֵּאמַר, הִרִי רְאִינוּ שְׁמִשָּׁה קָרֵב אֵלֶיהָ שְׁבַעַה יָמִים בְּהַתְחַלָּה - בֵּא רְאֵה, כְּתוּב (שיר א) שְׁמָאלוֹ תַחַת לְרַאשֵׁי וַיִּמִּינוּ תַחְבֻּקְנִי. הַפְּסוּק הִיָּה נֶאֱמַר עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁהִיא שׁוֹרָה בְּאַרְץ הַקְּדוּשָׁה בְּכָל אוֹתָם שְׁבַעַה יָמִים פְּלֵם בְּשִׁלְמוֹת. זְהוּ שְׁכַתוֹב (ויקרא ח) שְׁבַעַת יָמִים יִמְלֵא אֶת יַדְכֶם, וְלָכֵן נִקְרָאִים

שבעת ימי המלוואים ד'קא.
ומנשה שהוא לוי, מצד זה הוא
קרב בתחלה למזבח הנה. זהו
שכתוב שמאלו תחת לראשי.
מה זה ראשי? אלא בראש,
כשנדבקת מזבח זהו באותה
עולה, שמאלו היא נקראת
בתחלה. ועם כל זה העירו
החברים, בחלוק לכן שאין בו
אמרא שמש, זהו שכתוב (בראשית
ל) מחשוף הלכן אשר על
המקלות. משום שאף על גב
שהוא מצד הדין, התלבש בחסד
וקרב אליה, והעיר חסד עליון
בעולם.

ומה הקריב? פר בראש תמיד
של שחר עולה ודאי, ואחר כך
הקריב פר חטאת, לתת שלום
בין אותו פר חטאת ואהרן
שחטא לה כשעשה עגל, וזו
כנסת ישראל, והחטאת היא
כנגדה. וזה פר כהן משיח
כשהוא חטא אל המזבח, מה
שאין באיש אחר, אלא נקבה
לחטאת, ואחר כך מקריב עולה
אליה. כיון שהקריב עולה
למזבח הנה, אז מלוואים היא.
מלוואים למעלה מלוואים למטה.
וכל העולמות בשמחה, שהרי
הגבירה התחברה עם בעלה, ואז
מקריב לאותו מזבח את איל
המלאים.

ונתן מאותו דם על תנוף און
אהרן כפי שתהיה רפה לשמע
ברפות, ולא בקשי. ויקבל דברי
תורה, שלא להפריד בין תורה
שבעל פה מתורה שבכתב,
ולשלים כל העולמות, וכן
לכניו. וצוה אותם שישבו באותו
השער של אותו האהל, לשמר
אותו מקום שלא יקרב ערל
וטמא, וישתלמו כל שבעת
הימים העליונים, ויעלו באותה
דרגת החסד שהיא שביעי ממטה

ובגין כך אקרון שבעת ימי המלוואים ד'יקא.
ומנשה דאיהו לוי מסטרא דא קריב
בקדמיתא לגבי האי מזבח. הדא הוא
דכתיב שמאלו תחת לראשי מאי ראשי אלא
ברישא כד אתדבקת האי מזבח בההוא עולה
שמאלו אתקרי בקדמיתא, ועם כל דא אתערו
חבריאי בחלוק לכן שאין בו אימרא שמש.
הדא הוא דכתיב, (בראשית ל) מחשוף הלכן
אשר על המקלות. בגין דאף על גב דאיהו
מסטרא דדינא אתלבש בחס"ד וקריב לגבה
ואתער חס"ד עלאה בעלמא.

וכאי קריב פר ברישא תמיד של שחר עולה
ודאי. ולבתר קריב פר חטאת למייהב
שלמא בין ההוא פר חטאת ואהרן דחב
לגבה פד עבד עגלא (כ"א עולה) ודא כנסת
ישראל והחטאת לקבלה איהו. ודא פר כהן
משיח פד איהו חב לגבי מזבח מה דלא אית
בגבר אחרא אלא נוקבתא לחטאת ולבתר
קריב עולה לגבה. כיון דאתקריב עולה לגבי
האי מזבח כדיון מלוואים הוא. מלוואים
לעילא מלוואים לתתא וכלהו עלמין בחדוה,
דהא מטרוניתא אתחברת בבעלה וכדיון קריב
לגבי ההוא מזבח איל המלוואים.

ויהיב מההוא דמא על תנוף אודנא דאהרן
בגין דתהוי רכיכא למשמע ברכיכו
ולא בקשיו. ויקבל מלי דאורייתא דלא
לאפרדא תורה שבעל פה מתורה שבכתב
ולאשלמא עלמין פלהו וכן לבנוי. ופקיד לון
דיתבון בההוא תרעא דההוא אהל למיטר
ההוא אתרא דלא יתקרב ערל וטמא
וישתלמון (בלהו) פלהון שבעה יומין עלאין
ויסתלקון בההוא דרגא דחס"ד דאיהו מתתא
לעילא שביעאה דהא אינון בקדמיתא

למעלה, שהרי הם בתחלה נדבקו באותו פתח אהל מועד, ואחר כך התעלו למעלה. ואחר כך מה כתוב? וימינו תחבבני. זהו שכתוב (ויקרא ט) ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן, וצוה אותו לקחת אותו עגל שחטט בו ויקריבו לאותו מזבח, והוא היה מתביש להקריב אליה, שפסד משלהבו תיה.

אמר לו משה (שס), קרב אל המזבח ועשה את חטאתך - בתחלה, ותן מאותו דם על אותם קרנות, משום שחטט בתחלה אצלם ומנע מהם ברכות, ואחר כך (שס) ואת הדם יצק אל יסוד המזבח, לצקת בה אותו יסוד. מה זה יצק? כמו שנאמר (מלכים א' יז) ויעש את הים מוצק.

ואחר כך הקריב לאותו מזבח אותה עולה, ועשה בתחלה ראש, ואחר כך רגל, ואחר הקריב על ישראל שעיר עזים, שהרי מאותו הצד של צד הרע נדבקו בעבודה נרה. ואחר כך עגל וכבש לעולה. בא ראה, בהתחלה עגל לחטאת. פיון שהקריב אותו בשלמות אל אמו, אחר כך הקריב אותו לאביו. זהו שכתוב לעלה. אחר כך, שור ואיל לשלמים, שהנה שלום בכל העולמות. ושור זה של צד השמאל.

ואילו של יצחק לא עושים דין אלא לשלמים, שלום למעלה שלום למטה, אז הקדוש ברוך הוא פתח עליהם, (תהלים קל"א) הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. שבת אחים ימינא ושמאלא משה ואהרן. גם לאכללא לפנסת ישראל יחד. צדי"ק פלא ביחודא (שליחא) שלימתא כדון מה כתיב פשמן הטוב על הראש יורד על הזקן פיון דאתחברו דכר ונוקבא שלים בגין כך פשמן

אתדבקו בהוא פתח אהל מועד ולבתר אסתלקו לעילא. ולבתר מה כתיב וימינו תחבבני הדיא הוא דכתיב (ויקרא ט) ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ופקיד ליה למיסב ההוא עגל דחב ביה ויקרביניה לגביה ההוא מזבח ואיהו הוה פסיוף לקרבא לגביה דדחיל משלהובוי.

אמר ליה משה (שס) קרב אל המזבח ועשה את חטאתך בקדמיתא והב מההוא דמא באינון קרנות בגין דחב בקדמיתא לגבייהו ומנע מנהון ברכאן ולבתר (שס) ואת הדם יצק אל יסוד המזבח לאצקא בה ההוא יסוד. מאי יצק כמה דאת אמר (מלכים א' יז) ויעש את הים מוצק.

ולבתר קריב ליהוא מזבח ההוא עולה ועבד בקדמיתא ראש ולבתר רגל. ולבתר על ישראל קריב שעיר עזים דהא מההוא סטרא דיצר הרע אתדבקו בעבודה זרה ולבתר עגל וכבש לעולה. תא חזי בקדמיתא עגל לחטאת פיון דקריב ליה בשלמימו לגביה אמיה לבתר קריב ליה לגבי אבוי. הדיא הוא דכתיב לעולה, ולבתר שור ואיל לשלמים דהא שלמא בכלהו עלמין והאי שור דסטרא דשמאלא.

ואילו דיצחק לא עבדין דינא אלא לשלמים שלמא לעילא שלמא לתתא וכדין קדשא בריך הוא פתח עלייהו (תהלים קל"א) הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. שבת אחים ימינא ושמאלא משה ואהרן. גם לאכללא לפנסת ישראל יחד. צדי"ק פלא ביחודא (שליחא) שלימתא כדון מה כתיב פשמן הטוב על הראש יורד על הזקן פיון דאתחברו דכר ונוקבא שלים בגין כך פשמן

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופאר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתים פסיה לא ימוש ומפיה זרעה זרעה זרעה זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. וברפת משה רבינו מהימנא תתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. פי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק פי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (ועי' קב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבדו במותו וכו', (ועי' פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיד מַלְכוּתָהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעַלְמֵי עָלְמָיָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי כְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וַיִּשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגַן עֵדֶן: דְּאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלָיו. וַיְחוּם וַיְחַמּוּל עָלָיו. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצֵל כְּנָפָיו וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֲדָנָיו יִשְׁקֵהוּ. וַיִּצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיִּשִׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיִּלְוֵה אֱלֹיו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוּ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עַמּוּ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵם מִפְּנֵינִים מִכְּרָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַבֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: תִּנּוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וַיְהַלְלוּהָ בְּשַׁעֲרֵים
מַעֲשֵׂיהָ: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגַן עֵדֶן: דְּאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וַיְחַמּוּל עָלֶיהָ. וַיִּלְוֵה אֱלֵיהָ
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוּ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשן עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

